

BIJLAGE 4: TABEL MAATREGELEN

In onderstaande tabel worden verschillende gemeentelijke mogelijkheden voor regulering (grotendeels ook benoemd in de Handleiding Regulering bestrijdingsmiddelen¹) op een rij gezet met daarbij argumenten en kanttekeningen.

Voor de meeste maatregelen geldt dat het niet zeker is dat deze juridisch standhouden in het geval van een rechtszaak.

Voor alle maatregelen waarin het omgevingsplan wordt gewijzigd, geldt dat daarvoor extra capaciteit nodig is. Ook voor handhaving is extra capaciteit nodig.

De maatregelen die zijn opgenomen in het raadsvoorstel zijn in de tabel in het groen weergegeven.

Maatregel	Argumenten en kanttekeningen
Geen regulering	Argumenten • Geen beperkingen voor telers; • Geen risico op nadeelcompensatie; Kanttekeningen • Voldoet niet aan voorzorgsbeginsel, voorkomt geen risico op negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Geen bescherming van schoon water, bodem, biodiversiteit, natuur; • Komt zorgen van omwonenden niet tegemoet; • Voldoet niet aan toezegging en (ingetrokken) motie.
Verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op alle agrarische gronden	Argumenten • Beperkt het risico op mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Bescherming van schoon water, bodem, biodiversiteit, natuur; • Komt zorgen van omwonenden tegemoet; Kanttekeningen • Impact op de teelt van alle gewassen, ook voedselgewassen; • Plasbossinade geeft aan: brug te ver. Beperkt het op dit moment nog toegestaan gebruik van alle agrarische percelen. Een goede motivering is noodzakelijk, maar het is op dit moment lastig te onderbouwen dat er dusdanige negatieve gevolgen zijn voor de gezondheid van omwonenden, dat een algeheel verbod gerechtvaardigd is; • Beperkt ook gebruik op gronden die niet omringd zijn door gevoelige functies. Het is lastig te onderbouwen dat dit een bijdrage levert aan de bescherming van gezondheid (evenredigheidstoets). (zie Gemeentelijke handleiding Regulering bestrijdingsmiddelen); • Risico op waardevermindering van agrarische grond; • Daardoor ook groot risico op forse nadeelcompensatieclaims; • Bestaand gebruik (geldt ook voor wisselteelt) kan niet zomaar onmogelijk worden gemaakt (zie advies PlasBossinade); • Generiek verbod op gewasbeschermingsmiddelen is lastig te handhaven, omdat van een afstand niet zichtbaar is of er is gespoten met gewasbeschermingsmiddelen. Daarvoor moet een bodemonster genomen worden of gewassen onderzocht. Daarom extra capaciteit nodig;

Verbod op lelieteelt/sierteelt op alle agrarische gronden	Argumenten • Beperkt het risico op mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Bescherming van schoon water, bodem, biodiversiteit, natuur; • Komt zorgen van omwonenden tegemoet; Kanttekeningen • Grote beperking voor telers, daardoor ook groot risico op nadeelcompensatieverzoeken; • Beperkt ook gebruik op gronden die niet omringd zijn door gevoelige functies; • Plasbossinade geeft aan: brug te ver. Een goede motivering is noodzakelijk, maar het is op dit moment lastig te onderbouwen dat er dusdanige negatieve gevolgen zijn voor de gezondheid van omwonenden, dat een algeheel verbod gerechtvaardigd is; • Bestaand gebruik (geldt ook voor wisselteelt) kan niet zomaar onmogelijk worden gemaakt (zie advies PlasBossinade); • Van het beperken van een specifiek gewas kan de onderbouwing lastig zijn (risico op tegenwerping van verbod op willekeur) (PlasBossinade en LTO leidraad);
Vergunningplicht gewasbeschermings- middelen Toelichting: een verbod op het zonder vergunning gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen	Argumenten • Beperkt het risico op mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Bescherming van schoon water, bodem, biodiversiteit, natuur; • Komt zorgen van omwonenden tegemoet; Kanttekeningen • Grote beperking voor telers, daardoor ook groot risico op nadeelcompensatieclaims; • Impact op de teelt van alle gewassen, ook voedselgewassen; • Plasbossinade geeft aan: Een goede motivering is noodzakelijk, maar het is op dit moment lastig te onderbouwen dat er dusdanige negatieve gevolgen zijn voor de gezondheid van omwonenden, dat een algeheel verbod gerechtvaardigd is; • Beperkt ook gebruik op gronden die niet omringd zijn door gevoelige functies. Het is lastig te onderbouwen dat dit een bijdrage levert aan de bescherming van gezondheid (evenredigheidstoets). (zie Gemeentelijke handleiding Regulering bestrijdingsmiddelen); • Bestaand gebruik (geldt ook voor wisselteelt) kan niet zomaar onmogelijk worden gemaakt (zie advies PlasBossinade); • Lastig te handhaven, omdat van een afstand niet zichtbaar is of er is gespoten met gewasbeschermingsmiddelen. Daarvoor moet een bodemonster genomen worden of gewassen onderzocht. Daarom is er extra capaciteit nodig; • Voor een vergunningplicht moeten beoordelingscriteria en definities opgesteld worden. Hiervoor is specialistische kennis en capaciteit nodig, ook omdat het gaat om middelen die zijn toegestaan; • Ook bij de beoordeling van aanvragen voor vergunningen en bij handhaving is kennis nodig van de regels, criteria en onderbouwing. Daarvoor is extra capaciteit nodig; • Indien de vergunning wordt geweigerd loopt de gemeente het risico op het moeten vergoeden van nadeelcompensatie;
Scenario 3b Vergunningplicht nieuwe lelieteelt	Argumenten • Beperkt het risico op mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Bescherming van schoon water, bodem, biodiversiteit, natuur;

Toelichting: een verbod op het zonder vergunning telen van lelies. Dit geldt in dit scenario voor situaties waar lelieteelt wel is toegestaan, maar nog geen sierteelt is.	• Komt zorgen van omwonenden tegemoet; • Komt het meest overeen met de motie en toezegging; • De vergunningplicht biedt de mogelijkheid om te sturen wanneer een vergunning wel en niet verleend kan worden. Daarbij kunnen de laatste inzichten worden toegepast; • Er kan alleen een verzoek om nadeelcompensatie worden ingediend bij weigering van het verlenen van de vergunning; Kanttekeningen • Beperking voor telers (minder dan bij meer teelten); • Risico op waardevermindering van agrarische grond; • Risico op nadeelcompensatieclaims; • De administratieve lasten van telers en de gemeente worden groter; • Voor een vergunningplicht moeten beoordelingscriteria en definities opgesteld worden. Hiervoor is specialistische kennis en voldoende capaciteit nodig; • Ook bij beoordeling van vergunningsaanvragen en handhaving is specialistische kennis nodig van de regels, criteria en onderbouwing. Daarvoor is extra capaciteit nodig. Omdat dit scenario ook teelt beperkt op gronden die niet in de buurt liggen van gevoelige functies, is het lastig te onderbouwen dat dit een bijdrage levert aan de bescherming van gezondheid (evenredigheidstoets, zie Gemeentelijke handleiding Regulering bestrijdingsmiddelen). Dit maakt de uitvoering lastiger; • Van het beperken van een specifiek gewas (alleen lelieteelt) kan de onderbouwing lastig zijn. Er is dan risico op tegenwerping van verbod op willekeur. (PlasBossinade en LTO leidraad);
Bufferzone/spuitvrije zone 50 meter rond gevoelige functies Toelichting: een verbod op het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen binnen 50 meter van gevoelige functies, (bijvoorbeeld burgerwoningen, sportvelden en scholen, etc.)	Argumenten • Beperkt het risico op mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Deels bescherming van schoon water, bodem, biodiversiteit, natuur; • Komt zorgen van omwonenden deels tegemoet; • Hier is enige jurisprudentie over; • Door het spuiten op alle gewassen te beperken in plaats van één gewas, geldt geen tegenargument van willekeur; Kanttekeningen • Vrij grote beperking voor telers; • Impact op de teelt van alle gewassen, ook voedselgewassen; • Een spuitvrije zone over o.a. agrarische percelen leggen rondom bestaande gevoelige functies, is feitelijk een verbod op een kleiner gebied (PlasBossinade); • Risico nadeelcompensatie (Plasbossinade), wel beperkter dan bij hele percelen; • Lastig te handhaven, omdat van een afstand niet zichtbaar is of er is gespoten met gewasbeschermingsmiddelen. Daarvoor moet een bodemonster genomen worden of gewassen onderzocht. Daarom extra capaciteit nodig; • Indien uit laboratoriumonderzoek blijkt dat er gewasbeschermingsmiddelen zijn aangetroffen is het lastig te bewijzen dat dit komt door rechtstreeks spuiten op gewassen in de spuitvrije zone of door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen naast of in de buurt van de spuitvrije zone.
Scenario 3c (voorkeursscenario): Sierteeltvrije zone 50 meter rond gevoelige	Argumenten • Beperkt het risico op mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Deels bescherming van schoon water, bodem, biodiversiteit, natuur;

functies, met vergunningplicht Toelichting: een verbod op het telen van siergewassen binnen 50 meter van gevoelige functies (bijvoorbeeld burgerwoningen, sportvelden en scholen, etc.). Dit geldt in dit scenario voor situaties waar sierteelt wel is toegestaan, maar nog geen sierteelt is.	• Komt zorgen van omwonenden deels tegemoet; • Houdt rekening met 50m afstand vanaf gevoelige functies, de afstand waar jurisprudentie voor is. Daardoor zijn de beoordelingsregels naar verwachting beter te motiveren; • Omdat zones en gevoelige functies vooraf in kaart worden gebracht is dit scenario later beter uitvoerbaar; • Is zichtbaar, dus makkelijker te handhaven; • Beperkt alleen “luxeproducten”, geen voedselgewas; Kanttekeningen • Impact op de teelt van alle siergewassen; • De administratieve lasten van telers en de gemeente worden groter; • Een sierteeltvrije zone over o.a. agrarische percelen leggen rondom bestaande gevoelige functies, is feitelijk een verbod op een kleiner gebied (PlasBossinade); • Risico op waardevermindering van agrarische grond; • Indien de vergunning wordt geweigerd loopt de gemeente het risico op het moeten vergoeden van nadeelcompensatie. Het risico op nadeelcompensatieclaims is wel beperkter dan bij hele percelen; • Er moeten goede beoordelingscriteria en definities opgesteld worden om een vergunning te kunnen verlenen of afwijzen. Hiervoor is specialistische kennis en voldoende capaciteit nodig en mogelijk extern advies; • Ook bij de beoordeling van vergunningsaanvragen en bij handhaving is specialistische kennis nodig van de regels, criteria en onderbouwing. Daarvoor is extra capaciteit nodig; • Gevoelige functies en zones moeten vooraf in kaart worden gebracht. Dat is veel werk vooraf waar extra capaciteit voor nodig is; • Van het beperken van een specifiek gewas kan de onderbouwing lastig zijn (risico op tegenwerping van verbod op willekeur, PlasBossinade en LTO leidraad);
Maatwerk-voorschriften Toelichting: Besluiten over individuele gevallen die op zichzelf beoordeeld moeten worden	Argumenten • Maatwerk mogelijk; • Komt zorgen van een beperkt aantal omwonenden tegemoet; Kanttekeningen • De onderbouwing is lastig te geven (zie advies Plasbossinade); • Veel werk voor gemeenten om per geval maatwerkvoorschriften te maken; • Ook bij maatwerkvoorschriften is er het risico op verzoeken om nadeelcompensatie (zie advies Plasbossinade);
Verbod op sierteelt bij verlenging of een nieuwe pacht- of verhuurovereenkomst voor grond in eigendom van de gemeente	Argumenten • Is goed mogelijk; • De gemeente begint bij zichzelf en geeft het goede voorbeeld; • Geen extra kosten; Kanttekeningen • Deze maatregel is niet gericht op het voorkomen van lelieteelt/sierteelt op alle plekken waar dat wel is toegestaan, maar nog niet gebeurt; • Het is omslachtig voor gemeenten om per geval maatwerkvoorschriften te maken; • Er mogen geen buitensporige voorwaarden aan pacht mogen worden gesteld en dat je dit kunt voorleggen aan de grondkamer (zie advies Plasbossinade);

Verbod op sierteelt bij verkoop van grond in eigendom van de gemeente	Argumenten • De gemeente begint bij zichzelf en geeft het goede voorbeeld; Kanttekeningen • Eventuele waardevermindering van agrarische grond; • Dit moet notarieel geregeld worden via een kettingbeding voor opvolgende eigenaren;
Convenant Toelichting: een set vrijwillige afspraken met telers, gericht op bepaalde doelen waarbij rekening gehouden wordt met omwonenden	Argumenten • Geen dwingende beperking voor telers; • Vermindering gebruik gewasbeschermingsmiddelen op vrijwillige basis; • Goede afspraken en communicatie tussen telers en omwonenden; Kanttekeningen • Vermindert mogelijk de zorgen van omwonenden niet; • Voorkomt maar in beperkte mate een mogelijk risico op negatieve gevolgen voor de gezondheid van telers en omwonenden; • Weinig bescherming van schoon water, boden, biodiversiteit, natuur; • Gemaakte afspraken in het convenant zijn lastig juridisch afdwingbaar; • Controleren en handhaven kan lastig zijn; • Een convenant richt zich vooral op de partijen die het ondertekenen; • Er is meer capaciteit nodig voor begeleiding en regie van de uitvoering van de afspraken;ⁱⁱ

ⁱⁱ [Convenant | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving](#)